

Verkiezingsprogramma 2018

Samen groeien #7dorpen #Lievegem

Zeven bruisende dorpen verder uitbouwen waar het goed is om leven, elk met zijn eigenheid

CD&V zet haar traditie van harde werkers verder en bouwt, met jullie steun, verder aan een warm Lievegem met respect voor elke dorpsgemeenschap. Ons ambitieus en doordacht programma voor de komende zes jaar getuigt hiervan.

CD&V is een ploeg van mensen omdat we geloven dat we samen pas sterk zijn. We hebben een mix van verjonging en ervaring. CD&V verzoent de mensen en belangen en speelt ze niet tegen elkaar uit. We brengen een positief verhaal en voeren een politiek die er wil zijn voor iedereen.

We gaan voor zeven bruisende dorpen, waar elk dorp zichzelf mag zijn.

De inwoners centraal

We willen zes jaar lang een luisterend oor zijn, midden de mensen. Daarom organiseren we talrijke inspraak- en infovergaderingen, buurtbabbels, huis-aan-huisbezoeken, enz.

We willen een dienstverlening dicht bij de mensen. Iedereen moet terecht kunnen in de drie gemeentehuizen. We nemen onze tijd voor jullie door te werken op afspraak of door aan huis te gaan bij minder mobilen. Daarnaast breiden we ook de online dienstverlening uit.

We dragen zorg voor jong en oud: genoeg ondersteuning voor senioren en kinderopvang is een must. Voor mensen die het moeilijk hebben, willen we ons vanuit ons sociaal engagement inzetten om hen ook mee te krijgen in ons verhaal.

Levendige dorpen

Vele vrijwilligers zorgen voor levendige dorpen. Daarom versterken we de verenigingen door een goede ondersteuning.

We zetten in op een infrastructuur voor het verenigingsleven in elke deelgemeente. Ook zorgen we voor speelmogelijkheden in elk dorp. We stemmen het sportaanbod goed op elkaar af, zodat er voor elk wat wils is. Bovendien willen we de ondernemers ondersteunen zoals zij onze dorpen ondersteunen. Ook voor de scholen willen wij onze uiterste best doen.

Landelijke dorpen waar het goed wonen is

CD&V wil dat we kunnen genieten van de open ruimte. Zo genieten we van natuurgebieden en van de akkers en weiden, met respect voor de landbouwers.

In onze dorpen gaan we voor kwaliteitsvol wonen. We willen een mix van woonvormen die energiezuinig en duurzaam zijn. Er moet voldoende aandacht zijn voor sociale woningbehoud.

In elk dorp willen we ook groen waar we kunnen van genieten. We pakken zwerfvuil aan. Bloemen en verlichting zorgen voor de juiste sfeer.

Daarnaast hebben we aandacht voor een veilige omgeving. Verkeersveiligheid is belangrijk, met veel aandacht voor toegankelijke voetpaden en goede fietsverbindingen.

Tony Vermeire
lijsttrekker CD&V Lievegem

Hoe kwam ons verkiezingsprogramma tot stand?

In 2017 trok CD&V in Lievegem rond en luisterden we geboeid naar de wensen van onze inwoners en verenigingen. Wat vinden jullie belangrijk? Waar moeten de toekomstige politici werk van maken? We organiseerden verschillende toekomstlabs rond diverse onderwerpen waarin we gericht naar jullie luisterden. Verschillende thema's kwamen aan bod: dienstverlening, landbouw, sociaal beleid, communicatie en inspraak, ondernemen, sport, cultuur en jeugd. Daarnaast verwerkten we ook de memoranda die organisaties schreven.

Wat u in het CD&V Lievegemprogramma zult lezen is het werk van vele handen. Dank aan iedereen die er aan meewerkte!

Veel leesgenot bij dit ambitieus programma!

1. De dienstverlening dicht bij onze inwoners

Klant is koning

CD&V Lievegem kiest voor een service dicht bij de mensen. Iedereen moet zoveel mogelijk documenten online kunnen verkrijgen. Voor mensen die minder mobiel zijn, willen we ook voorzien in dienstverlening aan huis. Daarnaast blijven de drie gemeentehuizen open voor de gewone dienstverlening. Fysieke loketten blijven ook belangrijk en moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

We hebben vier kwaliteitseisen:

1. Bereikbaar: bereik ik mijn bestemming vlot? Heb ik toegang tot dienstverlening, ook online?
2. Toegankelijk: raak ik zonder fysieke of andere drempels binnen en buiten?
3. Bruikbaar: kan ik doen wat ik voor ogen had?
4. Begrijpelijk: is de informatie duidelijk? Vind ik gemakkelijk mijn weg? Word ik klantvriendelijk geholpen?

De openingsuren van Lovendegem, Waarschoot en Zomergem worden op elkaar afgestemd zodat jullie ruime kansen krijgen om de diensten te bereiken. Je kan bijv. de ene avond in Lovendegem terecht, op een andere avond in Zomergem en nog op een ander moment in Waarschoot.

We gebruiken heldere en verstaanbare informatie.

Om tijd te maken voor de mensen willen we op afspraak werken voor taken waar je advies wil inwinnen bij onze diensten. Dit kan bijv. voor overleg over een omgevingsvergunning, een voorbereiding van een huwelijk, een gesprek met iemand van de sociale dienst, enz.

We willen dat je met je vragen zo snel mogelijk een correct antwoord krijgt. We werken met een centraal punt waar je je vragen kunt stellen.

We zorgen voor een warm onthaal van de nieuwe inwoners.

We schrijven een plan voor zes jaar maar zijn ervan overtuigd dat dit na drie jaar stevig geëvalueerd en bijgestuurd zal moeten worden om in te spelen op nieuwe tendensen en verwachtingen. We willen na drie jaar een evaluatie van de dienstverlening door een tevredenheidsbevraging bij onze inwoners.

Een gemeente waar we samen bouwen aan onze zeven dorpen

Een gemeente is maar sterk als alle inwoners betrokken worden. We willen verschillende soorten inspraak; naast de klassieke adviesraden, brengen we concrete zaken ter sprake via overlegvergaderingen, infoavonden bij grote werken, online bevragingen, burgerbudgetten (cfr. Fietsparlement), enz. Zo komen we tot co-creatie; samen groeien. We betrekken jullie vroeg in het proces zodat de ideeën meegenomen worden.

De inzet van vrijwilligers wordt gewaardeerd door een jaarlijkse actie.

2. Samen voor een sociaal Lievegem

Gelijke kansen voor elke inwoner

Een toegankelijke gemeente is een gemeente waar iedereen gelijkwaardig en onafhankelijk toegang heeft tot gebouwen en publieke ruimtes, dienstverlening en communicatie. Iedereen kan er comfortabel, kwaliteitsvol en tot op hoge leeftijd wonen, leren, werken, dagelijkse activiteiten uitvoeren, zich verplaatsen en zich ontspannen. Oók de inwoners met een beperking.

Voor een zorgzaam Lievegem

Armoede is een kluit van uiteenlopende achterstellingen op verschillende levensdomeinen die met elkaar verbonden zijn. Het gaat dus niet enkel over inkomen, maar eveneens over onderwijs, werk, vrijetijdsbesteding, huisvesting, gezondheid, enz. Wij willen onze kansarme inwoners helpen op zoveel mogelijk vlakken:

- Verdere uitbouw van het Huis van het Kind. Een aanzet is gegeven door in te gaan op de nieuwe ronde van subsidieaanvraag op niveau van Lievegem.
- Ontwikkelen van een Sociaal Restaurant.
- Versterken van het sociaal netwerk door het verder ondersteunen van verenigingen als bescherming tegen eenzaamheid en ter bevordering van zelfontplooiing.
- Inzetten op goede contacten met sociale huisvestingsmaatschappijen en verbeteren van het communicatiebeleid.
- Duurzaamheid: gezonde snacks in de kinderopvang en het fair tradelabel behouden.
- Mondiale zorg: samenwerking met Vrienden van Kemopodi versterken, stedenband met Kemopodi behouden en versterken door samenwerking met Deinze te bekijken.
- Verdere uitbouw regierol sociale economie i.s.m. Welzijnsband.
- Regionale samenwerkingen blijven bundelen binnen Welzijnsband.
- We willen dat mensen uit kansengroepen elkaar kunnen ontmoeten in zowel Lovendegem, Waarschoot als Zomergem. Op die plaatsen voorzien we sociale dienstverlening die dichtbij is.

Een dienstverlening dicht bij de mensen

We gaan voor een toegankelijke dienstverlening. We denken hierbij aan de volgende zaken: vaste rubriek Sociaal beleid behouden in infokrant, inzetten op huisbezoeken, klare taal gebruiken en de vorming van het personeel. Iedereen moet namelijk een expert zijn in sociaal beleid. Nog een paar voorbeelden:

- Efficiënte thuiszorg: poetshulp binnen een redelijke termijn kunnen opstarten,
- De Minder mobielen centrale verder uitbouwen,
- Een sociale kaart van Lievegem maken met alle hulpverlening op.

3. Samen beleven we onze vrije tijd

3.1 Samen sporten

Lievegem, de beste sportfusiegemeente

De gemeente Lievegem wil sport en bewegen binnen de gemeente blijven stimuleren en toegankelijk en laagdrempelig maken voor iedereen. CD&V gaat voluit voor het behoud van de bestaande (financiële) verworvenheden van de clubs. We willen sport ook promoten bij bedrijven en scholen.

Een gemeente met aandacht voor:

- Respect voor de eigenheid van iedere club,
- Voldoende overleg over de noden en behoeften van een club m.b.t. investeringen in infrastructuur,
- Persoonlijk contact en vlotte samenwerking met de sportdienst,
- sportaanbod vanuit de sportdiensten, ook voor de individuele sporter, de kinderen op het plein in de buurt en niet-clubgebonden bewegingsactiviteiten zoals sportkampen, lessenreeksen, aanbod naar de scholen toe en ééndaagse evenementen; specifieke doelgroepen zoals G-sporters, bedrijven, rusthuizen, scholen, dienstencentra,
- Gezamenlijke vrijetijdsmarkt, dag van de sportclub en andere evenementen in Lievegem,
- Stimuleren en faciliteren vrijwillige samenwerkingsverbanden tussen clubs, zowel competitief als recreatief,
- Bereikbaarheid van de verschillende activiteiten, aangepast aan de mobiliteit van de doelgroep: senioren, fietsende jeugd, enz.

Om 'de beste sportfusiegemeente' te blijven zullen de volgende zaken belangrijk zijn:

- Eén sterke sportraad in Lievegem met vertegenwoordigers van sportclubs, experts, individuele sporters en privé-sportaanbieders uit de drie deelgemeenten,
- Blijvende aandacht voor de noden van de deelgemeenten via werkgroepen.

De sportsites blijven het kloppende hart van iedere deelgemeente

We streven naar een moderne basisinfrastructuur voor elke deelgemeente. De bestaande meerjarenplannen van Lovendegem, Waarschoot en Zomergem worden verder uitgevoerd. Dit stellen wij voorop:

- Behoud en goed onderhoud van de sportsites met renovatie waar nodig,
- Beoefenen van alle basissporten én basis jeugdsport in de drie gemeenten,
- Zorgen voor bijkomende mogelijkheden: indoortennis, kunstgras voetbalterreinen
- meer gespecialiseerde sportaccommodaties binnen Lievegem: bijv. zwemmen, turnen, klimmuur, accommodatie voor de landelijke rijverenigingen/paardensport, Finse piste, atletiekaccommodatie, uitbreiding Lievegemse MTB-route, inspelen op nieuwe sporten, enz.
- Schaalvergroting draagt bij tot grotere doelgroepen voor de club en meer financiële draagkracht voor investeringen,
- Bij elke renovatie en nieuwbouw moeten de hedendaagse normen inzake milieuvriendelijk en energetisch bouwen gehanteerd worden.

Verder willen we de sportclubs ondersteunen volgens deze principes:

- gelijkheidsbeginsel: streven naar uniforme tarieven, subsidies, huurprijzen, reglementen
- vereenvoudiging administratie subsidieaanvragen door digitalisatie.

Vele zaken zijn goed en willen we dan ook graag behouden:

- beleidssubsidies
- impulssubsidies voor de jeugdwerking: professionele opleidingen moeten gestimuleerd worden
- subsidies voor verenigingen die een jubileum willen vieren
- grootschalige sportevenementen in de sporthal
- subsidies voor evenementen tijdens de gemeentekermis
- uitbreiding financiële ondersteuning voor mensen uit kansengroepen

En tot slot...

- De huur van zalen en terreinen aan gelijke democratische prijzen
- Voldoende vergaderzalen
- uitbreiding digitaal reserveringssysteem voor zalen en inschrijvingen activiteiten
- overzichtskalender activiteiten zodat iedereen van elkaar weet wat er te doen is. Zo vermijden we bijv. parkeerproblemen bij gelijktijdige activiteiten.
- hulp voor inwoners die digitaal minder vaardig zijn
- gemeentelijke uitleendienst
- behoud promotie dienstverlening vanuit de sportdienst
- promotie via de communicatiekanalen van de gemeente, zoals het infoblad, website, facebook
- we huldigen onze verdienstelijke sporters

3.2 Samen opgroeien in een bruisend dorp met ruimte voor de jongeren

De Lievegemse uitleendienst

De drie gemeentes kennen een uitleendienst maar die verschilt overal een beetje. Wij willen een optimalisatie van de drie uitleendiensten. Wanneer er tekorten zijn of materiaal aan vervanging toe is, willen we graag kwaliteitsvol en duurzaam materiaal aanschaffen. Onze uitleendienst moet aanvullend zijn op die van de provincie.

Zo willen we het grote materiaal op vraag laten leveren. Denk hierbij aan podiumelementen. Het kleiner materiaal moet per dorp voorzien en af te halen zijn. Denk hierbij aan de feestkoffer die aan de vrijetijdsbalie afgehaald kan worden.

Om dit zo vlot mogelijk te laten verlopen, willen we een online reservatiesysteem voorzien. Dit systeem is voor iedereen toegankelijk maar verenigingen moeten voorrang krijgen op particulieren.

De jeugd op de kaart

Er zijn heel wat jeugdsites in Lievegem en iedere gemeente kende zijn eigen beheersysteem. Dit willen we op termijn gelijk trekken. De jongeren beheren hun lokalen als 'een goede huisvader'. We willen hen ondersteunen zodat zij zich kunnen focussen op hun hoofddoel: de jeugd amuseren.

De gemeente en de jeugdverenigingen denken samen na hoe men zuiniger kan omgaan met water en elektriciteit. De huur voor de gebouwen van de jeugdverenigingen zal haalbaar moeten zijn. Net zoals men van een goede verhuurder kan verwachten, zullen wij technische ondersteuning bieden op vraag van de huurder. Zij kunnen met een eenvoudig webformulier problemen signaleren. We willen per dorp een aanspreekpunt voor de jeugd wat betreft de lokalen.

Centen voor kwaliteit

De niet-georganiseerde jeugd moet meer aandacht krijgen in Lievegem. We willen een projectsubsidie om jonge enthousiastelingen te motiveren om hun wilde ideeën uit te werken. Onze Lievegemse jeugd moet in Lievegem zelf zijn ding kunnen doen!

Jeugdhuizen vinden wij dan ook een meerwaarde en willen wij blijven ondersteunen. We vinden het belangrijk dat een jeugdhuis een echt jeugdhuis is, dat voldoet aan de eisen van 'Formaat' (federatie van jeugdhuizen in Vlaanderen). Verder zullen zij op meer subsidies kunnen rekenen als hun evenementen ook af en toe educatief zijn.

Verder willen we met de Lievegemse verenigingen een eenvoudig en transparant subsidiesysteem. Wij willen hen belonen voor hun inzet voor de Lievegemse kinderen en niet voor hun boekhoudkundige talenten.

Veilig fuiven in Lievegem

Dit laatste vinden wij heel belangrijk. Ouders willen dat hun kinderen veilig en bij de deur plezier kunnen maken. De verenigingen willen fuiven kunnen geven in hun gemeente. De jongeren willen zich kunnen uitleven op een plek die hen vertrouwd is. Wij moeten dan ook alles op alles zetten om dit te realiseren.

Er moeten voldoende locaties zijn om iets te organiseren: van gezellig feestje tot reuzefuif. Verder willen we dat de verenigingen hun verantwoordelijkheid nemen. Geven zij gratis water, voorzien zij oordopjes, blijven ze onder de geluidsnorm, enz.? Dan kunnen ze rekenen op maximale financiële ondersteuning. Ook om security te voorzien, komen wij graag tussen.

Ruimte voor jongeren

We zorgen voor voldoende ruimte voor jongeren. Ook in de volgende legislatuur willen we sterk inzetten op speelterreinen, speelruimte in nieuwe verkavelingen, enz. In elke gemeente dient er een bepaald aanbod van speelpleinwerking te zijn. Hierbij is er extra aandacht voor kansengroepen en mindervaliden. In Zomergem zoeken we met de speelpleinwerking voor een oplossing voor de binnenruimte.

Bovendien voorzien we in 'mentale' ruimte voor jongeren. We maken werk van co-creatie: we betrekken de jongeren bij het beleid en willen van inspraak naar co-creatie gaan. Samen bouwen we aan Lievegem en de zeven dorpen.

Voldoende en kwalitatieve kinderopvang

We gaan voluit voor betaalbare, voldoende en kwalitatieve kinderopvang met sociale correcties. We willen de kinderopvang behouden in de kernen. De gemeente blijft er over waken dat er een goede aansluiting is tussen de opvang en buitenschoolse activiteiten (bijv. sportinitiatieven en de academie). Via het lokaal overleg kinderopvang stemmen we het beleid en het aanbod op elkaar af. Bestaande initiatieven zoals Roefel, buitenspeeldag en Apenkuren blijven we ondersteunen.

3.3 Samen zorgen voor onze senioren

CD&V is ook voor de seniorenverenigingen de beste waarborg voor een goede ondersteuning van het verenigingsleven.

Participatie

- overkoepelende ouderenadviesraad samengesteld uit werkgroepen uit de verschillende gemeenten,
- afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst/afsprakennota/protocol tussen de seniorenraad en het gemeentebestuur,
- versterken van de huidige gemeentelijke ambtelijke ondersteuning voor activiteiten van de seniorenraad en het seniorenbeleid door het inschakelen van een seniorenconsulent,
- stimuleren en faciliteren, financieel en materieel, van het verenigingsleven voor senioren en zorgen voor betaalbare lokalen.

Een dienstverlening dicht bij de mensen

Het ontwikkelen van een sociaal beleid met een kwalitatieve en betaalbare dienstverlening :

- bijzondere aandacht voor de thuiszorg,
- voldoende aanbod aan kortopvang voor zorgbehoevende senioren,
- het ontwikkelen van initiatieven tegen vereenzaming (bv. seniorentelefoon),
- sociale, toegankelijke gemeente met aandacht en bezorgdheid voor alle senioren,
- stimuleren van de gezondheids promotie,
- informeren en motiveren, preventieboodschappen rond gezondheidszorg, in samenwerking met het provinciebestuur en Logo – Gezondheid,
- informatieverstrekking op maat van de mens,
- aandacht voor de bereikbaarheid van de informatie voor de senioren,
- verbetering van informatie over thema's die de senioren aanbelangen.

Een gemeente waar verkeersveiligheid prioriteit is:

- verhogen van de verkeersveiligheid specifiek gericht op de zwakke weggebruiker,
- veilige en goed onderhouden voet- en fietspaden,
- aandacht voor de mobiliteit van de personen met een beperking,
- uitbreiding vervoer via de Minder Mobielen Centrale,
- snelheidscontrole, verkeerseducatie ,
- creëren van een klimaat van subjectieve veiligheid bij de senioren door wijkpolitie in het straatbeeld en acties gericht op een beter contact met de senior.

Een gemeente waar het goed wonen en winkelen is voor senioren en voor personen met een beperking:

- aandacht voor een vlotte bereikbaarheid van alle dorpskernen met het openbaar vervoer,
- een goed uitgebouwde, vlot toegankelijke openbare infrastructuur,
- toegang tot toiletten in publieke gebouwen,
- voldoende parkeermogelijkheid in de buurt van openbare gebouwen,
- promoten buurtwinkels in het centrum,
- een goede samenwerking met alle woon- en zorgcentra.

Een geïntegreerd beleid voor kwalitatieve en betaalbare huisvesting en woongelegenheid voor senioren:

- inspraakmogelijkheid bij de opmaak van de plannen voor gemeenschapsvoorzieningen en sociale huisvesting,
- intensief overleg met de sociale huisvestingsmaatschappijen.

3.4 Samen groeien naar een mooi cultureel aanbod in Lievegem

Investeren in accommodatie voor de verenigingen

Er is in de drie gemeenten veel accommodatie beschikbaar. Een inventaris hiervan maken en deze online beschikbaar stellen is een noodzaak zodat men de zalen online kan reserveren. Het reserveren en het gebruik van de zalen moet eenvoudig zijn.

Tussen 2019-2024 engageert CD&V zich om in de drie gemeenten te investeren in kwaliteitsvolle ruimte voor het verenigingsleven. Dit op maat van Lovendegem, Waarschoot en Zomergem. Zo zorgen we voor bijkomende ruimte voor de activiteiten van de verenigingen en voor ruimte om te feesten en te fuiven.

Online reservatiesysteem voor verenigingen en particulieren

Online reservaties maken moet mogelijk zijn. In het begin van het werkjaar moeten verenigingen bij deze reservaties voorrang krijgen op particulieren die geruime tijd op voorhand kunnen reserveren. Persoonlijk contact met onze baliemedewerkers blijft mogelijk.

Het vrijetijdsloket verlaagt de drempel

'Papierwerk' moet zo éénvoudig en beperkt mogelijk gehouden worden zodat er geen drempel ontstaat. Ondersteuning door de dienst Vrije tijd is noodzakelijk. Er moet een aanspreekpunt zijn. Deze dienst is best ook 's avonds beschikbaar want veel activiteiten gaan dan door.

Administratief en Cultureel Centrum in Lovendegem (ACC)

Het ACC beschikt over een moduleerbare zaal en heeft vele voordelen. Alles is voorzien om in optimale omstandigheden een evenement te laten doorgaan. Het beschikt over een goed geïsoleerde zaal, voldoende parking en goed uitgeruste faciliteiten. Maar ook in Zomergem en Waarschoot wordt er geïnvesteerd in ruimte voor socio-culturele verenigingen.

Zeven kerken staan open voor cultuur

Het goedgekeurde kerkenbeleidsplan wordt uitgevoerd. Er is mogelijkheid tot cultuur in haar ruimste zin met respect voor de historische erfgoedwaarde van de kerk.

De enveloppe Cultuur wordt minimum gegarandeerd

CD&V beseft dat de financiële ondersteuning naar cultuurverenigingen zeer belangrijk is. Wij wensen hier dan ook geen afbreuk aan te doen. We maken werk van een transparant en stimulerend subsidiebeleid.

Bib van de toekomst

We willen in elke gemeente boeken en andere materialen kunnen ontlenuen. Het hoeft weinig uitleg dat daarnaast het concept van bibliotheken mee moet evolueren met zijn tijd. De bib is lang niet meer de plaats waar enkel boeken worden ontleend. De bib van de toekomst zien wij als een ontmoetingsplaats van mensen met divers culturele mogelijkheden voorzien van moderne middelen.

De kunstacademie KA! wordt verankerd

De kunstacademie maakt al jaren deel uit van ons kunstonderwijs. Ze zal in de toekomst ook haar vaste en eigen plaats krijgen binnen Lievegem. We zetten ook in op een goede instroom bij jonge kinderen via de ondersteuning van Art-uur en op een mooi en gevarieerd aanbod voor jongeren en volwassenen.

Mix van infokanalen maakt aanbod bekend

We bieden meerdere infokanalen aan want feestelijke, cultuur en socio-culturele activiteiten verbinden de mensen en dorpen met elkaar.

Erfgoed behouden en bekend maken

We dragen zorg voor ons erfgoed. We bekijken met een realistische blik en met respect voor het verleden wat we in stand houden, verbouwen of opnieuw heropbouwen. We ontsluiten informatie over ons erfgoed via een goede archiefwerking, het infomagazine van de gemeente, erfgoeddag, website, enz. We willen via een goede erfgoedwerking en archief de rijke geschiedenis van Lovendegem, Waarschoot en Zomergem in de kijker zetten.

Ondersteunen kunstenaarscollectief

De afgelopen maanden brachten we een groep kunstenaars die in Lievegem wonen samen. We willen dit collectief verder uitbouwen. Zo krijgen de kunstenaars kansen om te overleggen, elkaar te versterken, tentoon te stellen...

3.5 Samen feesten in een bruisend Lievegem

Evenementenambtenaar als aanspreekpunt voor organisaties en ondersteuning van gemeentelijke activiteiten.

We hebben bruisende dorpen en willen dit voluit ondersteunen. Er is een groeiende tendens naar meer professionalisering. De wetgever vraagt dit ook. Wij wensen onze verenigingen maximaal bij te staan via een cel evenementen.

De enveloppe Feestelijkheden wordt minimum gegarandeerd

CD&V beseft dat de financiële ondersteuning naar verenigingen zeer belangrijk is. Wij wensen hier dan ook geen afbreuk aan te doen. We maken werk van een transparant en stimulerend subsidiebeleid. Dit doet onze kernen leven en moeten we maximaal blijven ondersteunen. Bovendien is dit ook heel erg belangrijk voor onze middenstand. We willen maximaal inzetten op de leefbaarheid en het bruisend karakter van al onze kernen.

Eén adviesorgaan met vertegenwoordiging van ieder feestcomité en wijkkermis

Er is nood aan samenwerken en gemeenschappelijk overleg. Agenda's en programma's worden op elkaar afgestemd. Advies inzake feestelijkheden wordt ingewonnen met respect voor de dorpen.

Private feestinitiatieven zijn welkom

We streven naar een evenwicht tussen verenigingen en private initiatieven. Nieuwe initiatieven worden gestimuleerd. Ze zijn dikwijls een visitekaartje voor onze dorpen en verrijken het aanbod naar de inwoners.

Stimuleren van afvalarme feesten

CD&V heeft aandacht voor het milieu tijdens feestelijkheden. We begeleiden de organisatoren in hun organisatie waarin zoveel mogelijk afval vermeden wordt.

4. Samen genieten van een mooie omgeving en goede infrastructuur

4.1 Openbare werken en mobiliteit

Verstandig investeren in een goed en veilig patrimonium

Ondanks de vele projecten die de vorige zes jaar werden uitgevoerd, is er nog werk aan de winkel. Een gemeente is immers nooit klaar met wegenwerken.

Men moet op een verstandige manier investeren. Het is niet aangewezen om kleine aanpassingen te doen die na een beperkt aantal jaar opnieuw moeten worden opgebroken voor een groter project.

Het is beter straten aan te pakken in een definitief project waarbij alles opnieuw wordt aangelegd; van nutsleidingen tot voetpaden, fietspaden en wegdek. Alleen op die manier zijn de vele uitdagingen financieel haalbaar.

We vinden het verbreden van het Schipdonkkanaal geen verstandige investering. Daarom pleiten we er voor om de reservatiestrook af te schaffen en het Schipdonkkanaal te gebruiken als toeristische, zachte, blauwe ader.

Zwakke weggebruiker eerste prioriteit

De vorige zes jaar is sterk geïnvesteerd in de zwakke weggebruiker. Ook de komende zes jaar moet dit gebeuren. Bij grote projecten moet steeds het STOP-principe worden toegepast; eerst stappen, dan trappen, vervolgens openbaar vervoer en tot slot de personenwagen. Het is steeds de bedoeling om bij een volledige vernieuwing van het straatbeeld eerst rekening te houden met de zwakke weggebruiker.

Maar niet alleen bij grote projecten geldt deze toepassing. Ook kleine creatieve maatregelen zijn mogelijk om het comfort en de veiligheid voor de voetganger en de fietser te verhogen. Al is dat wel iets minder gemakkelijk dan bij een volledige renovatie.

We denken aan volgende initiatieven:

- opleggen van normen voor projectontwikkelaars m.b.t. fietsparkings e.a. waar mogelijk,
- aankopen van elektrische fietsen en wagens voor dienstverplaatsingen in de gemeente en fietsleasing bekijken,
- uitvoeren van een mobiscan voor de gemeentelijke diensten i.s.m. de Provincie en organiseren van een testkaravaan (elektrische fietsen worden uitgeleend aan medewerkers van bedrijven),
- trage wegen nog beter bekendmaken,
- creëren van veiligere schoolomgevingen voor fietsers door uitwerken van een plan op maat per school,
- stimuleren van duurzame verplaatsingen van en naar school i.s.m. de scholen,
- stimuleren van ouders om kinderen niet met de wagen te brengen,
- verhogen van het comfort voor fietsers door bijv. fietsherstoppunten, kwalitatieve fietsstallingen (bijv. aan haltes van het openbaar vervoer), enz.

Uitvoeren van de reeds opgestarte wegenis- en rioleringsprojecten

In samenspraak met Vlaanderen hebben de gemeenten een planning opgemaakt voor de aanleg van gescheiden riolering. We denken o.a. aan volgende projecten:

- Zomergem: project Bekestraat-Paterstraat en collector West (Kerkstraat, K. Leopold III Laan, Nekke, Hogenbrand, Guido Gezellestraat, Adolf Lievensstraat, Alfons Sifferstraat, Kapellestraat en Hogenbrand).
- Lovendegem: Vellare, Appensvoordestraat, Binnenslag, deel Kasteeldreef.
- Waarschoot: ontsluitingsweg KMO-zone Priorij naar de N9.

Bovenstaande projecten zitten dus in de pipeline. Uiteraard zullen er ook nog andere straten en pleinen moeten worden aangepakt. Bij de start van de nieuwe legislatuur dient men een duidelijk planning op te maken zodat elk werk tijdig ingepland kan worden en er ook voldoende budgetten worden voorzien in de meerjarenplanning.

Nieuwe kansen voor mobiliteit en verkeersveiligheid

Mobiliteit is een heel belangrijk item. Elke inwoner wordt ermee geconfronteerd en vindt dit belangrijk. Als we over een veilige omgeving spreken, gaat dit over mobiliteit en verkeersveiligheid.

De nieuwe fusiegemeente Lievegem biedt kansen rond mobiliteit. Als afzonderlijke gemeente is het momenteel voor Lovendegem, Waarschoot en Zomergem geen evidentie om bepaalde mobiliteitsproblemen op te lossen. Het is bijvoorbeeld niet mogelijk om bepaalde verkeersstromen aan de gemeentegrens tegen te houden. Nu de drie gemeenten één geheel vormen en Lievegem worden, kunnen bepaalde mobiliteitsvraagstukken in een groter geheel worden bekeken, denk maar aan het aanpakken van het zwaar verkeer.

Daarnaast kan een groter Lievegem ook meer expertise opbouwen rond mobiliteit. Nu heeft geen enkele van de drie gemeenten een deskundige rond mobiliteit. Voor zo'n belangrijk item is dit nauwelijks langer werkbaar. Mobiliteit is immers iets waar elke inwoner mee wordt geconfronteerd. De nieuwe mobiliteitsambtenaar maakt werk van één mobiliteitsplan voor Lievegem, met goede (fiets-)verbindingen tussen de dorpen.

4.2 Wonen: duurzaam (ver)bouwen en energiezuinig renoveren

CD&V pleit voor kwalitatief wonen in onze gemeente. Daarvoor maken we gebruik van het herbestemmen van woningen en leegstaande panden, het bewaken van de woonkwaliteit en via het eventueel onbewoonbaar verklaren van huizen, het stimuleren van verbouwen via de Woonwijzer, enz.

Voor mensen die het moeilijk hebben, zetten we in op sociale woningen. Elke gemeente heeft nood aan een verantwoord aanbod aan sociale huur- en koopwoningen en sociale kavels. In samenwerking met de sociale huisvestingsmaatschappij kan de gemeente voor dit aanbod instaan. De gemeente zal daartoe een gedegen sociaal woonbeleid voeren, in samenspraak met het middenveld. We verkiezen een spreiding van de sociale woningen i.p.v. sociale woonwijken.

Wanneer nieuwe inwoners in een gemeente aankomen, is het belangrijk dat zij zich welkom weten en zich snel 'thuis' voelen. Het spreekt voor zich dat hierin een grote rol voor de gemeente is weggelegd. De gemeente zal de nieuwe inwoners snel wegwijs maken in de werking en organisatie van het gemeentebestuur.

CD&V weet dat we voor de uitdaging van het versterken van de kernen staan. We willen de kernen niet verstikken: ook in de kernen moet er plaats zijn voor speelgroen en rustpunten. We staan open voor alternatievere manieren van wonen zoals co-housing, groepswoningbouw, enz.

4.3 Verminderen van de CO2 uitstoot met minstens 40 % tegen 2030

We gaan volop voor het uitvoeren van het klimaatplan:

- In kaart brengen van de woningen in de gemeente die gerenoveerd moeten worden.
- Inwoners stimuleren om renovaties aan te geven zodat de gemeente hen kan begeleiden, logistieke ondersteuning bieden, ontzorging (bijv. via renovatiecoach).
- Gericht sensibiliseren en informeren rond duurzaam (ver)bouwen, energetisch renoveren en rationeel energiegebruik naar verschillende doelgroepen bijv. oudere bevolking, kwetsbare gezinnen, eigenaars van woningen van de jaren '70, '80 en '90, nieuwe eigenaars, e.a., maar ook architecten en aannemers.
- Inzetten van een klimaatmobiel en zelf naar de mensen toe gaan.
- Promoten van het aanbod van Woonwijzer Meetjesland.
- Organiseren van opendeurdagen bij woningen in de gemeente waar de resultaten van een energetische renovatie worden getoond.
- Uitbreiden van het aanbod van de energiesoepers naar alle inwoners.
- Aanbieden van een online tool 'mijn warm huis' waar mensen kunnen zien hoe energiezuinig hun woning is, wat een renovatie kan kosten, wat het opbrengt e.a. i.s.m. De Provincie.
- Stimuleren, initiëren en ondersteunen van collectieve renovatieprojecten per straat of wijk met de ondersteuning van de burenpremie van Eandis.
- Bekend maken van groepsaankopen isolatie, verwijderen van stookolietanks e.a.
- Stimuleren van duurzame wijken, speelruimte voor kinderen, met aandacht voor een goede sociale mix, ruimte voor co-housing, e.a.
- Ontwikkelen van een gemeenschappelijke ruimtelijke visie voor Zomergem, Lovendegem en Waarschoot.
- Stimuleren van BEN-woningen (Bijna Energie Neutraal).
- Het nieuwe gemeentehuis van Lovendegem heeft hierbij een voorbeeldfunctie.
- Uitspelen van de voorbeeldfunctie door het plaatsen van zonnepanelen op geschikte daken van de gemeentelijke gebouwen.
- Sensibiliseren en informeren rond zonne-energie gericht naar inwoners, organisaties, (landbouw)bedrijven en scholen.
- Bekend maken van een zonnekaart die de geschiktheid van een dak voor de plaatsing van een zonne-installatie nagaat.

- Aanbieden van groepsaankopen zonnepanelen aan inwoners, organisaties, (landbouw) bedrijven en scholen.
- Stimuleren van het plaatsen van zonnepanelen op elk geschikt dak i.s.m. een lokale energiecoöperatie.

4.4 Afval: minder afval en propere omgeving

Het afval verminderen, goed sorteren en strijden tegen zwerfvuil:

- Kringlooeconomie stimuleren,
- Hergebruik van materialen aanmoedigen, meer recycleren
- Verspilling en afval voorkomen (bijv. via Repair Café),
- Thuiscomposteren stimuleren,
- Korte keten kan ook het gebruik van verpakking verminderen,
- Streng optreden tegen sluikestoters. De pakkans verhogen door gebruik te maken van camera's.
- Blijvend ondersteunen van zwerfvuilacties,
- Een goed onderhouden recyclageparken. Elke inwoner van Lievegem verdient een goede service en betaalt hier evenveel voor.
- We gaan voor drie recyclageparken voor minstens niet-betalende fracties. Alle plastics gaan in de nieuwe PMD-zak. Voor andere fracties onderzoeken we of er ophalingen aan huis kunnen worden gerealiseerd (bijv. groenafval).

4.5 Natuur

Plekjes groen in elke dorpskern

- bestaande bermbeheerplan evalueren en verder uitbouwen waar mogelijk,
- uitwerken en ondersteunen van plantacties in samenwerking met scholen en jeugdverenigingen,
- Korte keten verder stimuleren en concreet helpen maken (bijv. via boerenmarkt, promotie hoeve winkels, enz.),
- Acties tegen voedselverspilling,
- Bscherming diersoorten (zwaluwen, uilen, bijen, enz.),
- Zorgen voor natuurplekken,
- Zorgen voor meer openbaar groen dat toegankelijk is voor iedereen,
- Actualiseren van boombeheersplan,
- Scholen en verenigingen in contact brengen met natuur en landbouw,
- Stimuleren van biodiversiteit bij de mensen thuis.

5. Samen vechten voor de landbouw in Lievegem

- Het vergunningenbeleid moet voldoende kansen bieden voor de ontwikkeling van de land- en tuinbouwbedrijven. Landbouwgrond blijft landbouwgrond. Bescherming van de bestaande bedrijven en bedrijfszekerheid.
- Goede ondersteuning landbouwverenigingen.
- Goede ondersteuning landbouwraad.
- Geen bedrijfsbelasting en lage onroerende voorheffing.
- Landbouw promoten bij de scholen en inwoners. We willen de landbouw positief in de kijker zetten. Zij voorzien ons immers in ons dagelijks voedsel. Het draagvlak voor landbouw willen we zo vergroten.
- Bloesemfeesten, Dag van de Veeteelt en Dag van de Landbouw ondersteunen
- Landbouwfolie en KGA landbouw apart inzamelen.
- Korte keten promoten.
- Goed onderhoud van de landbouwwegen.
- Goed onderhoud van de grachten en afwatering.
- Respect bij de ruimtelijke ordening voor de landbouwers in landbouwgebied.
- We stimuleren de aanleg en het onderhoud van kleine landschapselementen via een subsidiereglement.

6. Samen ondernemen in Lievegem

De zelfstandige ondernemer wordt gehoord en kan meedenken in Lievegem. Hij of zij wordt op een vlotte en efficiënte manier geholpen zoals bij het zoeken naar een geschikte vestigingsplaats. We zorgen voor bereikbare dorpen. We hebben aandacht voor duurzaam ondernemen. We zorgen voor een dynamisch klimaat want de ondernemers zijn onze partners om van Lievegem een ondernemende gemeente te maken.

Er moet transparantie zijn over de ingewonnen adviezen en wat er mee gebeurt. Inspraak moet leiden tot echte co-creatie. Nieuwe ondernemers worden wegwijs gemaakt en verwelkomd. We gaan voor een faire en stabiele fiscaliteit.

Ondernemersloket

De lokale overheid heeft invloed op het lokaal ondernemersklimaat via het werken op een aantal randfactoren, beleidsthema's of, zo men wil, bouwstenen die het ondernemen faciliteren of net bemoeilijken: ruimtelijke ordening & mobiliteit, uitstraling van de gemeente, milieu, basisveiligheid en welzijn (onderwijs, voorzieningen). We vinden het belangrijk dat er binnen de gemeente Lievegem één aanspreekpunt is (ondernemersloket) binnen de dienst omgeving. Hij of zij legt linken tussen de verschillende thema's en het ondernemen en legt linken tussen het bestuur en de ondernemers.

Bedrijvige kernen

Kernen zijn van oudsher het socio-economische en culturele hart van onze steden en gemeenten. Wonen, werken, winkelen, diensten aanbieden en ontspanning komen er samen. Ondernemingen bepalen mee die levendigheid. Zij dragen bij aan de aantrekkingskracht van een kern en zijn de beste remedie tegen leegstand: zichtbare diensten (zowel privé als overheid), kantoren, co-workingplekken voor freelancers, ondernemers in de creatieve economie en ateliers voor nieuwe ambachtelijke makers. We willen de baanwinkels limiteren.

Grote evenementen en openbare werken hebben een grote impact op alle ondernemers. Deze verdienen daarom een goede voorbereiding om de hinder zoveel mogelijk te beperken. We evalueren periodiek het parkeerbeleid om slim in te spelen op nieuwe trends of behoeften van ondernemers. We duiden de parkings goed aan.

Rechtszekerheid

Sommige productiebedrijven groeperen we in KMO-zones. Voor zonevreemde bedrijven zoeken we naar oplossingen.

Promotie

We promoten de winkels via acties, evenementen, maar ook door zelf in de mate van het mogelijke lokaal aan te kopen:

- We zorgen dat winkels zichtbaar zijn in het straatbeeld.
- Via de provinciale subsidies zorgen we voor acties die het ondernemen ondersteunen, vernieuwen en versterken.
- We zorgen voor mooie en verzorgde winkelkernen (met oog voor bebloeming, kerstverlichting...).
- We promoten Lievegem naar buiten als toeristische troef. We benadrukken dit sterk door bijv. de Vinderhoutse bossen, het Liefken voor altijd, wandel- en fietsroutes, enz.
- Verder uitwerken van een app voor onze gemeente.

7. Samen werk maken van een veilig Lievegem

CD&V sterk investeren in de politie. Met de extra krachten moet men meer kunnen inzetten op verkeer, cybercriminaliteit, wijkwerking, slachtofferhulp.

Veiligheid is een fundamenteel recht voor elke mens. Het nastreven ervan is een taak voor de overheid en is een zaak van iedereen. De veiligheid van een samenleving hangt ook samen met de sociale verantwoordelijkheid van de inwoners. CD&V wil de veiligheidsproblemen aanpakken met een doortastend en geïntegreerd veiligheidsbeleid. Het accentueert de verantwoordelijkheid van de mens in zijn gemeenschap en beklemtoont een evenwicht tussen rechten en plichten.

Binnen de gemeentelijke dienstverlening voorzien we ook een veiligheidsambtenaar die zich kan specialiseren in noodplanning, veiligheid evenementen, coördinatie veiligheidscl, enz.

Een alert en kordaat veiligheidsbeleid dat ook ontradend en preventief werkt.

Zware overtredingen worden gestraft. De inwoners vragen een kordaat optreden en bestraffing. We denken ook aan de zogenaamde kleine criminaliteit en allerlei vormen van overlast (bijv. sluikestorten). Ook de verkeersveiligheid verdient bijzondere aandacht. Vaak kunnen Gemeentelijke Administratieve Sancties (GAS) bijdragen aan een eigen en kordaat handavings- en veiligheidsbeleid. Bovendien zetten we in op het gebruik van cameratoezicht waar nodig.

Een goed veiligheidsbeleid zorgt ook voor sensibilisering en preventie.

Een versterkte band tussen mensen in een buurt zorgt voor veiligere en aangename buurten en een grotere sociale cohesie. Buurt Informatie Netwerken (en ZIN's) kunnen daar eveneens toe bijdragen. De gemeente en de lokale politie ondersteunen hen.

Tot slot dragen de ruimtelijke ordening en de inplanting en verlichting van pleintjes, ontmoetingsplaatsen, straten, voet- en fietspaden, enz. ook bij tot een hoger veiligheidsgevoel.

De wijkinspecteur als eerste aanspreekpunt

CD&V wil de wijkinspecteur meer in het straatbeeld zien verschijnen. Hij is immers de uitgelezen vertrouwenspersoon in de buurt. CD&V meent dat deze herwaardering van de wijkinspecteur in de eerste plaats begint door zijn of haar belang in het lokale veiligheidsbeleid te benadrukken. De wijkinspecteur is ook de meest geschikte persoon om te sensibiliseren en te informeren. Een herwaardering van de wijkwerking dringt zich dan ook op.

Een goede dienstverlening door de brandweer is een noodzaak

De brandweer heeft meer taken dan enkel het blussen van branden. De hulpverlening bij ongevallen en allerhande dienstverlening (zoals de bestrijding van wespennesten) maken eveneens een belangrijk onderdeel van het takenpakket uit. De gemeente moet er op toezien dat de brandweer deze dienstverlening optimaal levert en in het bijzonder bij dringende interventies (brand en ongevallen) zo snel en efficiënt mogelijk kan werken.

Door de samenwerking met andere gemeenten in Zone Centrum willen we er over waken dat onze posten beschikken over voldoende personeel en materiaal. We pleiten voor het inzetten op vrijwilligers in onze posten en voor waardering voor hun werk!

8. Samen zorgen voor een goed personeelsbeleid, gezonde financiën, goede communicatie

Voor een betaalbare dienstverlening

CD&V Lievegem gaat voor de volgende belastingtarieven:

- Afschaffen algemene gezins- en bedrijfsbelasting in alle deelgemeenten
- Daling van de personenbelasting naar 7%
- Daling van de onroerende voorheffing voor alle deelgemeenten naar 834,38 ocentiemen.

Zo willen we werk maken van een betaalbare dienstverlening. Het is echter geen strijd voor de laagste belastingtarieven. CD&V Lievegem wil dat er ook voldoende geïnvesteerd wordt in goede dienstverlening.

Koken kost geld

We willen sterk investeren in elk dorp. Bij beleggingen gaan we voor duurzame beleggingen, bij aankopen voor een duurzaam aankoopbeleid. We willen de schulden blijvend onder controle houden.

Communiceren: duidelijk en op maat

We vertrekken vanuit dialoog: we sturen niet alleen informatie naar de inwoners, maar luisteren ook naar wat er bij de jullie leeft aan verwachtingen en vragen.

Nu we één gemeente worden, willen we dat er één iemand ook de sociale media manager wordt. Hij of zij volgt wat er op de sociale media leeft, beantwoordt de vragen van mensen, promoot activiteiten, stelt visueel beslissingen voor. We maken dus ook gebruik van filmpjes om de gemeentelijke informatie bij jullie te krijgen.

Door op verschillende manieren de mensen te benaderen willen we iedereen bereiken. We gebruiken data om na te gaan wie welke informatie verwacht, zodat we meer gericht (en duurzamer) communiceren. Niet iedereen is in hetzelfde nieuws geïnteresseerd. Mensen willen zaken krijgen waar ze geïnteresseerd in zijn. Er is immers een overvloed aan informatie en communicatie.

We dienden bij Europa een subsidiedossier in om gratis Wifi te installeren in de openbare ruimte.

Via buurtregisseurs (een vertegenwoordiger van een buurt) willen we de vinger aan de pols houden. Samen met deze buurtregisseurs komen we samen om te kijken wat er leeft bij de mensen. We geven hen soms ook een budget om acties zelf met hun buurt uit te werken. We ondersteunen dorpsraden.

Bij grote infrastructuurwerken zorgen we ook voor een communicatiebudget en een communicatieplan (eventueel met externen).

We pleiten voor een app Lievegem die alle informatie bevat en iedereen met elkaar kan verbinden. Onze inwoners kunnen vragen stellen aan het bestuur, meldingen doen van overlast, officiële documenten aanvragen zonder naar het stadhuis te moeten, meldingen ontvangen van verenigingen, en zelfs bestellingen doen bij handelaars. Kortom: ze krijgen toegang tot meer diensten en besparen heel wat tijd uit.

9. Onderwijs: waar talenten samen groeien

Voor CD&V verdient elk kind gelijke kansen om zich te ontwikkelen. We willen de netten op een gelijkwaardige manier behandelen.

We willen de scholen betrekken in heel wat beleidsvelden: van natuureducatie, vredeseducatie, evenementen, verkeersveiligheid, enz. Het is aan de school om te kijken wat haalbaar is.

We stimuleren de scholen om hun infrastructuur ook buiten de uren open te stellen. Voor het gemeentelijk onderwijs willen we sterk investeren in nieuwe infrastructuur.

De academie blijft een belangrijke partner voor het cultuurbeleid. Art-uur moet kinderen op jonge leeftijd naar de academie toe leiden. We proberen ook het netwerk rond de academie te vergroten door relaties te leggen met de scholen, de cultuurdienst, toerisme, woon- en zorgcentra, enz.

INHOUD

1.	De dienstverlening dicht bij onze inwoners	3
2.	Samen voor een sociaal Lievegem	4
3.	Samen beleven we onze vrije tijd	5
3.1	Samen sporten	5
3.2	Samen opgroeien in een bruisend dorp met ruimte voor de jongeren	7
3.3	Samen zorgen voor onze senioren	9
3.4	Samen groeien naar een mooi cultureel aanbod in Lievegem	10
3.5	Samen feesten in een bruisend Lievegem	12
4.	Samen genieten van een mooie omgeving en goede infrastructuur	13
4.1	Openbare werken en mobiliteit	13
4.2	Wonen: duurzaam (ver)bouwen en energiezuinig renoveren	15
4.3	Verminderen van de CO2 uitstoot met minstens 40 % tegen 2030	15
4.4	Afval: minder afval en propere omgeving	16
4.5	Natuur	16
5.	Samen vechten voor de landbouw in Lievegem	17
6.	Samen ondernemen in Lievegem	18
7.	Samen werk maken van een veilig Lievegem	19
8.	Samen zorgen voor een goed personeelsbeleid, gezonde financiën, goede communicatie	20
9.	Onderwijs: waar talenten samen groeien	21